

กรณีเขื่อนท่าแซะ กับกลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำท่าแซะ จังหวัดชุมพร

การรวมตัว กรมชลประทานได้ผลักดันดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนท่าแซะ ในท้องที่ของอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร เพื่อป้องกันน้ำท่วมจังหวัดชุมพร กลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำท่าแซะจังหวัดชุมพร นำโดย นายวิโรจน์ ชูกลาง/นายสุชีพ ปัจฉิมมา (กลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำท่าแซะ)ร่วมกับชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการ พร้อมเรียกร้องให้มีการพิจารณายกเลิกโครงการเขื่อนท่าแซะ

คู่กรณี กรมชลประทาน

ปีที่เกิดเหตุการณ์ พ.ศ. 2546

ประเด็นเคลื่อนไหว

1. ความไม่ปลอดภัยของเขื่อนท่าแซะ เนื่องจากบริเวณสร้างเขื่อนอยู่ห่างจากรอยเลื่อนแผ่นดินไหวแค่ 2 กิโลเมตร อาจจะทำให้เขื่อนพังได้
2. หลังมีเขื่อนท่าแซะ ประชาชนที่อยู่ใต้เขื่อนจะประสบปัญหาน้ำท่วมรุนแรงขึ้น เพราะคลองท่าแซะมีน้ำมาก เขื่อนไม่สามารถรองรับน้ำได้หมด
3. มีการปกปิดปิดเป็นข้อเท็จจริง อ้างว่าสร้างเขื่อนเพื่อการชลประทาน แต่ความจริงต้องการนำน้ำไปให้อุตสาหกรรมเหล็ก ที่อำเภอบางสะพาน
4. เขื่อนท่าแซะทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ท่วมป่าอนุรักษ์ต้นน้ำของคลองท่าแซะ อนาคตในฤดูฝนน้ำจะท่วมใหญ่ แต่ฤดูแล้งน้ำจะน้อยเพราะไม่มีป่า
5. เขื่อนท่าแซะทำลายเศรษฐกิจของประชาชนชาวท่าแซะ

ปฏิบัติการ

1. กรมชลประทานต้องการนำโครงการเขื่อนท่าแซะ เข้าสู่คณะรัฐมนตรี เพื่อให้การ ดำเนินการโครงการเป็นไปตามแผนงบประมาณที่เสนอไว้แต่ชาวบ้าน เดินทางมาพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอให้ยับยั้งเรื่องไว้ก่อน พร้อมกับยื่นหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ชะลอโครงการไว้ก่อน เนื่องจากการผ่านรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมไม่เป็นไปตามขั้นตอนเป็นผลให้โครงการเขื่อนท่าแซะ ถูกเสนอเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ในวาระเพื่อทราบ ไม่ได้ขออนุมัติดำเนินการ เนื่องจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะรัฐมนตรีเห็นว่า โครงการนี้น่าจะมีปัญหา จึงได้ทำข้อสังเกตให้กรมชลประทานนำกลับไปทำความเข้าใจกับชาวบ้าน (พฤษภาคม พ.ศ. 2546)
2. กรมชลประทาน ตั้งคณะกรรมการทำความเข้าใจกับชาวบ้าน โดยมีเฉพาะส่วนราชการฝ่ายปกครอง และกำนันกับผู้ใหญ่บ้าน โดยไม่มีชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบร่วมเป็นคณะกรรมการ (มิถุนายน พ.ศ. 2546)
3. ชาวบ้านได้รวมตัวเป็นเครือข่ายประชาชนต้นน้ำท่าแซะ ส่งหนังสือร้องเรียนไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ตรวจสอบการดำเนินโครงการเขื่อนท่าแซะ ระบุว่าโครงการดังกล่าว มีการละเมิดสิทธิของชาวบ้าน (20 พฤษภาคม พ.ศ. 2546)
4. ยื่นหนังสือคัดค้านต่อนายกรัฐมนตรี (24 มิถุนายน พ.ศ. 2546)
5. ชาวบ้านประมาณ 80 คน ชุมนุมกันที่ศาลาอเนกประสงค์ หมู่ที่ 4 ตำบลสองพี่น้อง อำเภอท่าแซะ เพื่อคัดค้านโครงการ (1 มีนาคม พ.ศ. 2547)
6. ยื่นหนังสือคัดค้านต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (18 สิงหาคม พ.ศ. 2551)

7. ป้ายคัดค้าน/รณรงค์คัดค้าน

8. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รมต.สำนักนายกรัฐมนตรี พร้อมคณะได้เดินทางไปพบ ชาวบ้านที่คัดค้านและ สนับสนุนให้มีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำท่าแฉะ ตำบลสองพี่น้อง อำเภотаแฉะ จังหวัดชุมพร โดย กลุ่มผู้สนับสนุนประมาณ 100 คนได้รวมตัวกันที่ศาลาเอนกประสงค์ หมู่ที่ 6 ตำบลสองพี่น้อง ส่วนกลุ่ม คัดค้านประมาณ 200 คน ได้รวมตัวกันที่ศาลารวมใจ หมู่ที่ 4 ตำบลสองพี่น้อง อำเภотаแฉะ ซึ่ง คณะ รมต. สำนักนายกรัฐมนตรี ได้เดินทางไปรับฟังความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่ม (21 กรกฎาคม พ.ศ. 2553)

9. ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร ร่วมกับกรมชลประทานจัดประชุมร่วมหลายภาคส่วนเพื่อรื้อฟื้นโครงการ เชื่อนท่าแฉะ (1 มิถุนายน พ.ศ. 2554)

10. กลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำท่าแฉะ จังหวัดชุมพร ออกแถลงการณ์ประณามการจัดฉากเวทีชี้แจงเชื่อนท่าแฉะ นายพินิจ เจริญพานิช ผู้ว่าจังหวัดชุมพร ได้ผลักดันและเรียกประชุมหลายฝ่ายในการประชุมเพื่อรื้อฟื้น โครงการเชื่อนท่าแฉะ โดยไม่เคยปรึกษาชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบจากการสร้างเชื่อนท่าแฉะ ที่จัดขึ้นใน วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2554 พร้อมกันนี้ได้นัดชุมนุมในวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 เพื่อให้ผู้ว่าฯ หยุดละเมิด สิทธิชาวบ้านและหยุดละเมิดต่อ มติ ครม.ที่ให้ชะลอโครงการ (4 กรกฎาคม พ.ศ. 2554)

ผลลัพธ์/สถานการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลพยายามที่จะรื้อฟื้นโครงการขึ้นมาใหม่

แหล่งอ้างอิง thaiban.org /tcijthai.com /oknation.net/blog/STCC /thaingo.org/prachatham.com

การจัดตั้งลำดับขั้นตอนของ four stage of social movements

